

NÁZEV MATERIÁLU	Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR k návrhu zákona o konsolidaci veřejných rozpočtů
Č. J.	40/2023
DATUM ZPRACOVÁNÍ	29. 05. 2023
KONTAKTNÍ OSOBA	Milan Klempíř
TELEFON	+420 225 279 206
E-MAIL	mklempir@spcr.cz ;

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. Dopady konsolidačního balíčku, jejich vyhodnocení a finalizace návrhu daňových úprav

A) Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) si uvědomuje neudržitelnost současné situace, a proto podporuje nutnost konsolidace veřejných financí. Považujeme za dobrou zprávu, že vláda přichází s tzv. konsolidačním balíčkem a činí kroky, které by měly výrazně snížit deficit státního rozpočtu. Je logické, že řada opatření nemůže mít pozitivní odezvu, rozhodnutí nejsou snadná a na každého, včetně firem, určitá zátěž dopadne.

Chápeme potřebu konsolidace a složitost politických dohod a balíčků jako celek podpořit chceme. Zároveň je třeba dořešit některé technické nejasnosti a doladit finální strukturu tak, aby negativní dopady byly co nejnižší.

Prioritou konsolidačních opatření by měly být především systémové a koncepční změny, které povedou k trvalému snížení deficitu veřejných financí. Za zcela zásadní opatření a prioritu číslo jedna firmy považují šetření na straně státu. Očekávali jsme, že úsporná opatření veřejné správy a snaha o zeštíhlení státu budou výrazně ambicióznější. A to i ve vztahu k jednotlivým prvkům balíčku. Cíl štíhlého státu měl mít větší ambice šetřit sám na sobě, a to včetně související byrokracie, agend, institucí.

Případné zvyšování daní je třeba vždy vyhodnocovat i z dlouhodobého pohledu, nikoliv pouze politicky či účetně pro účely ročního státního rozpočtu. Dlouhodobá ekonomická doporučení pro ČR doporučují preferenci nepřímých daní a omezení daňových výjimek. I v těchto případech by ale návrhy měly být podloženy důkladnými analýzami a konzultacemi a zohledňovat například vliv externalit, dopady na chování spotřebitelů a míru inflace či rizika daňových úniků. Předložené návrhy neposkytují vždy dostatečně konkrétní obrázek všech faktorů, dat a souvislostí.

Odborné analýzy z ČR i zahraničí, ale také např. nedávné dotazování mezi podnikateli dokládají, že klíčový je dopad úprav zdanění na vývoj ekonomiky, který může mít pro příjmy z daní, zejména pak těch vázaných na ekonomickou aktivitu, mnohem větší efekt než úprava sazeb či podmínek dané daně. Za nejškodlivější jsou pak považovány úpravy spojené s výraznými, skokovými změnami a zásahy spojenými s potenciálem rozvoje firem a ekonomiky.

Konsolidační balíček bohužel opatření, která dopadají i na konkurenceschopnost tuzemských firem, obsahuje. Jde například o zvýšení daně z příjmů právnických osob o 2 p.b., zrušení nepeněžních zaměstnaneckých benefitů či zrušení osvobození u energetických daní týkajících se metalurgických a mineralogických procesů.

B) Svaz průmyslu již během vyjednávání nabízel vládě pohled českých firem na danou problematiku a očekával v tomto větší zájem alespoň si vyslechnout souvislosti z praxe. Dosavadní diskuse se zástupci zaměstnavatelů byly zatím omezené. Věříme, že ještě bude prostor pro doladění některých položek a parametrů. I proto **žádáme, aby vypořádání připomínek proběhlo prezenčně, na jednání byla jednotlivým připomínkám věnována dostatečná věcná pozornost (očekáváme fyzické vypořádání dle předkládací zprávy dne 8. června s dostatečným časovým prostorem pro důkladně projednání)** a zároveň vypořádání proběhlo i za účasti politických náměstků či případně dalších vysoce postavených odborných či politických zástupců.

Žádáme, aby vypořádání a věcná reakce byla uvedena u všech připomínek Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Cílem připomínek je i poskytnutí bližšího pohledu a argumentů na daná témata, aby pro rozhodování vlády a následně zákonodárců byly k dispozici i další relevantní informace.

Zejména požadujeme a jako zcela zásadní nezbytně nutné minimum v akceptaci připomínek SP ČR ze strany MF, případně vlády a dalších zástupců exekutivní a zákonodárné moci, vidíme:

- **vyhovění připomínkám technického či procesního charakteru k odstranění nepřesností, nejistot a zbytečné nesrozumitelnosti či komplikovanosti pro podnikatelské prostředí;**
- **vyhovění připomínkám týkajícím se zrušení či omezení nepeněžních benefitů, zrušení osvobození u energetických daní týkajících se metalurgických a mineralogických procesů či zlepšení přístupu u odpočtů na VaV.**

C) Otazníky také zůstávají nad částí „národních dotací“, které se mnohdy z podnikatelského hlediska a fungování tržní ekonomiky mohou zdát spornými, ale při jejich zrušení může dojít ke zhoršení konkurenční pozice ČR vůči ostatním členským státům EU, které tyto nástroje používají, jelikož v nich spatřují hlavní cestu k inovacím a přechodu na zelenou ekonomiku. V tomto očekáváme naplnění příslibu premiéra a nepodcenění odborné práce nad vymezením jednotlivých položek v jednotlivých resortech, právě i na základě znalostí SP ČR jako největšího zástupce zaměstnavatelů, včetně vymezení dopadů případných úprav a škrtů na ceny, konkurenceschopnost, investiční a právní stabilitu tak, aby finální politické rozhodnutí mohlo být učiněno s potřebnou znalostí a s minimálními negativními dopady.

Tato připomínka je zásadní.

2. Lhůta pro uplatnění připomínek a kvalita předloženého návrhu

A) Návrh konsolidačního balíčku je poměrně rozsáhlý, novelizuje se 57 zákonů, které jsou doplněny o další úpravy. Velmi krátká doba mezi předložením zákona a jeho účinností nepříspěvá přehlednosti a srozumitelnosti. V neposlední řadě lhůta pro uplatnění připomínek v délce 5 pracovních dní je vzhledem k rozsahu dokumentu velmi krátká. Stále předpokládáme, že cílem vlády je předložit kvalitní návrh zákona,

který nebude způsobovat výkladové nejasnosti, a proto vláda dá prostor k posouzení jednotlivých návrhů, včetně diskuse.

B) Díky rozsáhlosti změn návrh kromě velkého množství úprav obsahuje i řadu nejasností, což je v rozporu s přísliby jednoduchosti, srozumitelnosti a stability pro podnikatelské prostředí. A to i s ohledem na následující harmonogram legislativního procesu, kde pro firmy na nastudování nových úprav, jejich zanesení do systémů a celkovou implementaci bude dána velmi krátká lhůta.

C) S ohledem na význam tématu znovu proto zdůrazňujeme, že by vláda neměla dále podceňovat odbornou stránku daňových úprav (včetně jasných srozumitelných vymezení paragrafovaných úprav, důvodové zprávy či jasných přechodných ustanovení) a tím zbytečně zesložitovat podnikatelské prostředí.

D) I vzhledem k nižší srozumitelnosti některých ustanovení návrhu a možným technickým chybám požadujeme, aby bylo možné vznášet připomínky i dodatečně, i takové musí být řádně projednány.

Tato připomínka je zásadní.

3. Dodatečné projednání dopadů konsolidačního balíčku

Nad rámec zásadní připomínky k důkladnému vypořádání a vzhledem k rozsáhlým dopadům daňových změn konsolidačního balíčku požadujeme, aby nad rámec standartního vypořádání vzhledem k rozsahu a významu tématu proběhlo jednání Pracovního týmu Rady hospodářské a sociální dohody pro daně a pojištění.

Tato připomínka je doporučující.

4. Zpráva RIA a nedostatečné vyhodnocení veškerých dopadů

Obsahová náplň Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA) dostatečně neodpovídá čl. 2 Legislativních pravidel vlády, jakož i Obecným zásadám pro hodnocení dopadů regulace, kdy neobsahuje dostatečnou analýzu a zhodnocení veškerých dopadů na jednotlivé segmenty. Stejně tak důvodová zpráva neobsahuje v řadě případů podrobnější vysvětlení změn a veškerých možných dopadů.

Tato připomínka je zásadní.

Část třetí – novela zákona č 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství

1. K § 33d odst. 2 (zvýšení sazby úhrady z dobývacího prostoru)

- a) Navrhujeme upustit od navýšení úhrady z dobývacího prostoru, ve kterém je povolena hornická činnost spočívající v přípravě, otvírce a dobývání výhradního ložiska, z 1000,--Kč/ha na 1500,--Kč/ha. Požadujeme zachovat stávající znění.
- b) Pokud nebude akceptována připomínka a), požadujeme alespoň zmírnění navrhované úpravy následujícím zněním:

„§ 33d

(2) Sazba úhrady z dobývacího prostoru činí ~~1 000~~ ~~1 500~~ 1200 Kč po dobu, kdy má současně organizace v dobývacím prostoru povinnost k úhradě z vydobytého nerostu dle § 33i odst. 2 písm. a). ~~Je-li povolen v dobývacím prostoru je povolena hornická činnost spočívající v přípravě, otvírce a dobývání výhradního ložiska.~~

Odůvodnění:

A) Návrh na navýšení sazeb úhrad z dobývacího prostoru nebyl obsažen ve vládou představeném konsolidačním balíčku a zveřejněném na webových stránkách Ministerstva financí. Dobývací prostor je v jeho hranicích na povrchu rozhodnutím o využití území, které nezakládá těžebnímu podnikateli právo na zahájení těžby (tím je až rozhodnutí o povolení hornické činnosti – dobývání). Základní principy úhrady spočívají v „univerzální“ sazbě bez dalšího členění dle druhu nerostu a způsobu těžby, přičemž platba je odváděna i v případě, že v daném dobývacím prostoru nedochází k těžbě.

Je nutno upozornit, že od počátku roku 2017 došlo ke skokovému, desetinásobnému, navýšení sazby úhrady za dobývací prostor, dle Českého báňského úřadu se sazba úhrad v nadcházejících letech zvýšila v řádu desítek milionů. Při srovnání poplatků s nám nejbližšími sousedními zeměmi Slovenskem a Německem a dále Maďarskem lze učinit závěr, že úhrady za dobývací prostor jsou v ČR již nyní násobně vyšší než v jiných zemích evropského prostoru.

Další zásadní navýšení sazby úhrady z DP ve spojení se zatížením části těžebního sektoru daní z mimořádných zisků a současně v důvodové zprávě předpokládaným navýšením úhrad z vydobytých nerostů je extrémním zatížením tohoto podnikatelského sektoru, které povede v případě některých surovin ke ztrátě konkurenceschopnosti a současně omezení průzkumných aktivit.

B) V aktuálním znění zákona uvedený mechanismus, kdy se sazba úhrady z dobývacího prostoru automaticky navyšuje v případě vydání rozhodnutí o povolení hornické činnosti, je mechanismem nepřesným. I když po vydání rozhodnutí o povolení hornické činnosti je hornická činnost zpravidla zahájena, nelze v případě její přípravné fáze ještě hovořit o dobývání nerostu, a tedy z ložiska není ani ekonomicky profitováno. Současně v případě vydobytí zásob, či ukončení těžby z jiných, např. environmentálních důvodů, povolení k hornické činnosti nezanká, dále tedy existuje zákonný předpoklad pro úhradu navýšené sazby, a to i přes skutečnost, že dobývání není realizováno. Pro upřesnění tedy navrhujeme úpravu textu tak, že

zvýšená sazba bude hrazena po dobu dobývání nerostu, tzn. po dobu, kdy bude hrazena úhrada z vydobytého nerostu.

Alternativně navrhuje změnu vyšší sazby z navrhovaných 1500 Kč/ha na **1200 Kč/ha**. Jak již bylo uvedeno, úhrada z dobývacího prostoru je univerzální úhradou bez zohlednění druhu vyhrazeného nerostu a způsobu těžby (povrchová, podpovrchová, technologie dobývání). Z tohoto důvodu je nezbytné také sazbu stanovit ve výši, která zohlední, že část území, na kterém je administrativně stanovena hranice dobývacího prostoru, není pro účely hornické činnosti využívána. Jedná se především o dobývací prostory, ve kterých probíhá hlubinná těžba, a to v takových hloubkách, které umožňují na povrchu existenci sídel či využívání krajiny k účelu, ke kterému je určena bez ohledu na administrativně vedenou hranici dobývacího prostoru, případně o části dobývacích prostorů, ve kterých není těžba možná z důvodů enviromentálních limitů, či jiných zákonných překážek.

Tato připomínka je zásadní.

Část devátá - novela zákona o daních z příjmů

2. K § 21 (sazba daně z příjmů právnických osob)

- A. Doporučujeme v zájmu podpory investic a mezinárodní konkurenceschopnosti ČR daň z příjmů právnických osob nezvyšovat a zaměřit se spíše na vyšší aktivitu v prorůstových opatřeních v ČR. Vláda i zákonodárci by se měli před finálním rozhodováním seznámit s veškerými aspekty (data, empirické dopady) spojenými se zvýšením daní z příjmů právnických osob či ekonomickými argumenty. Upozornění na veškeré dopady je cílem této části připomínky.
- B. Požadujeme, aby vláda jasně deklarovala jako pozitivní opatření firmám podporu daňových odpočtů na výzkum a vývoj a zatraktivnila je tak zejména pro menší firmy, které by se neměly bát tento nástroj využívat**

Odůvodnění

Základní argumenty k otázce změny sazeb jsme zveřejnili na webu SP ČR již dříve [zde](#). Doporučujeme, aby se političtí představitelé se všemi argumenty důkladně seznámili (to platí i pro všechny následující připomínky).

Zvýšení sazeb DPPO české firmy nepoloží a přinese určité prostředky do státního rozpočtu minimálně v prvních letech. Je ale zároveň nutné upozornit, že zvýšení sazeb dlouhodobě omezuje potenciál pro investice, tvorbu zisků v tuzemsku a celkovou konkurenceschopnost ČR. Naše země soutěží v řadě oblastí například s Polskem, které již nyní láká investory rychlejšími povolovacími procesy. Ani z pohledu vymahatelnosti práva nebo předvídatelnosti právního prostředí si ČR nevede v mezinárodním srovnání příliš dobře. Potenciální zvýšení korporátní daně tak dále ztíží naši pozici oproti našemu severnímu sousedovi, pobaltským státům apod., což může mít v dlouhodobém měřítku naopak negativní dopady. České firmy nyní čelí zásadním změnám, jako je např. zelená transformace, potřebují dlouhodobě investovat a stát jim tímto odebírá další část zdrojů.

V neposlední řadě představitelé vlády použili jako argument pro zvýšení daní z nemovitostí data OECD porovnávající podíl výběru k HDP. Pokud vláda argumentuje tímto ukazatelem jako jedním z klíčových argumentů pro obhajobu, upozorňujeme, že u DPPO by se tedy také měla podívat a vyhodnotit stejné ukazatele – tj. vycházet z faktu, že je výběr DPPO vůči HDP jeden z nejvyšších v rámci zemí OECD a ocitá se na úrovni severských zemí, ale bez jejich úrovně služeb. Pokud bychom vycházeli ze stejné argumentace vlády jako v případě daně z nemovitostí, sazba DPPO by neměla být zvyšována.

Tabulka: podíl příjmů z DPPO k HDP

Stát	Výběr daně k HDP (2021) ¹
Austrálie	5,38 % (2020)
ČR	3,22 % (pozn. ČR zaujímá 15. místo z 39 zemí)
Belgie	3,77 %
Irsko	3,60 %
Slovensko	3,03 %
Švédsko	3,01 %
Dánsko	3,74 %
Velká Británie	2,65 %
Francie	2,53 %
Polsko	2,62 %
Rakousko	2,76 %
Německo	2,35 %
Maďarsko	1,17 %
USA	1,60 %

Pokud již dojde k navýšení sazby DPPO, požadujeme alespoň, aby bylo doprovázeno pozitivními opatřeními pro firmy. Na to by vláda neměla zapomínat a neměla by se zaměřovat pouze na restriktce, ale i nástroje pro budoucí příjmy státního rozpočtu skrze růst vyšší přidané hodnoty.

Jedná se zejména o jasnou deklaraci podpory daňových odpočtů na výzkum a vývoj a jejich zatraktivnění, které by umožnilo vyšší využívání ze strany firem. Atraktivnější odpočty nezatíží tolik státní rozpočet, ale motivují jak malé a střední firmy více investovat do výzkumu a vývoje, tak také nadnárodní firmy alokovat zde svá vývojová oddělení. Na příkladu jiných zemí se potvrzuje, že jde o správný a užitečný nástroj. Ministerstvo financí by v tomto ve spolupráci s dalšími resorty a finanční správou mělo aktivně změnit prostředí tak, aby se firmy, zejména pak ty menší, nemusely bát tento nástroj používat. Klíčové rovněž je, aby se změnil přístup daňové správy ke správě odpočtů na výzkum a vývoj. I když zde v posledních letech pozorujeme jednoznačné zlepšení, je třeba, aby i v této oblasti daňová správa postupovala proklientsky a ne restriktivně. Cílem správy odpočtu na výzkum a vývoj tak musí být čerpání odpočtu ve správné výši a ne v co nejnížší.

Tato připomínka je zásadní.

¹ <https://data.oecd.org/tax/tax-on-corporate-profits.htm> - taxes on the net profits (gross income minus allowable tax reliefs) of enterprises measured to GDP, vybrané země OECD

3. K § 4 odst. 3 a k § 10 odst. 9 (omezení osvobození příjmů z úplatného převodu cenných papírů a podílů v obchodní korporaci)

A) Žádáme stanovit přechodné ustanovení, dle kterého by byly z novely vyloučeny prodeje cenných papírů a podílů v obchodní korporaci, které by byl realizovány do 31. 12. 2023. Požadujeme také explicitně stanovit, že při stanovení poměrné části výdajů je možné pro výpočet této poměrné části stanovit plnou nabývací hodnotu, i když v daném případě bude daňová nabývací hodnota vyšší než příjem z prodeje.

Odůvodnění:

Z navrhované úpravy není zcela jednoznačně zřejmé, jak bude postupováno v případě prodejů, ke kterým dojde, resp. došlo do 31. 12. 2023, ale příjmy z nich poplynou po 1. 1. 2024 (v situacích, kdy cena bude hrazena ve splátkách). V těchto situacích není zřejmé, jaký výdaj by měl být uplatněn a zda vůbec tyto situace budou podléhat novému přísnějšímu režimu zdanění

Z novely také není zřejmé, zda při zohledňování poměrné části výdajů budou zohledněny i výdaje, které v některých případech převyšují příjem z prodeje cenného papíru či obchodního podílu. Tato otázka by měla být upravena buďto přímo v textu zákona, nebo minimálně v důvodové zprávě.

B) Podporujeme navrženou úpravu pro příjmy z podílů nebo cenných papírů nabytých před účinností tohoto zákona, kdy může poplatník jako výdaj prokazatelně vynaložený na dosažení tohoto příjmu uplatnit namísto výdajů tržní hodnotu tohoto podílu nebo cenného papíru, která je určena podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), a to k 31. 12. 2023.

C) Žádáme MF o vyhodnocení situace v případě například růstu start-upů v kontextu jejich zájmu (a tím dopadů) nadále působit v ČR a ne v jiné zemi (zejména u technologických start-upů při jejich růstu lze snadno pokračovat v jiné zemi) s ohledem na zavedení limitu tohoto osvobození. Toto riziko by mělo být vydefinováno a popsáno minimálně v důvodové zprávě.

Tato připomínka je doporučující.

4. K § 6 odst. 9 (ponechání daňového osvobození nepeněžních benefitů zaměstnancům)

A. Požadujeme zachovat osvobození nepeněžních benefitů zaměstnancům dle nynějšího § 6 odst. 9 písm. d) zákona o daních z příjmů.

B. Pokud dojde k zrušení osvobození některých benefitů, doporučujeme v důvodové zprávě upřesnit, jak dané benefity ocenit – co bude považováno za obvyklou cenu reprezentující příjem zaměstnance.

Odůvodnění

K bodu A): Zrušení daňového osvobození, které využívají zaměstnavatelé jako součást personální politiky s cílem motivovat zaměstnance a zlepšit pracovní podmínky, může mít nezamýšlené negativní dopady. Zaměstnavatelé nyní poskytují mj. zdravotní či sociální péči, ale také např. používání zařízení péče o děti

předškolního věku, přičemž tato opatření do jisté míry nahrazují i výdaje ze strany státu. Firmy všech velikostí se tyto benefity snaží poskytovat i díky dnešnímu daňovému zvýhodnění a zrušení daňových výhod bude znamenat znevýhodnění benefitů i oproti běžné mzdě (např. z důvodu vyšší administrativy) a proto bude mít pravděpodobně za následek omezení zmíněných benefitů. (například nedávný průzkum Unie zaměstnavatelských svazů hovoří až o 94 % zaměstnavatelů, kteří by po této změně omezili nebo dokonce zrušili benefity). Úpravou s minimálním dopadem do rozpočtu (max. 1,4 mld. Kč) tak mohou být paradoxně více narušeny dopady benefitů spojené s kvalitou pracovní síly.

Naše členské firmy dbají o to, aby byly uvedené benefity vázány na jejich zákonné využití a nedocházelo k využití negativním způsobem. Značný počet zaměstnanců využívá své benefity na pokrytí nákladů volnočasových aktivit, dětských táborů, ale také na mimořádné platby do doplňkového penzijního připojištění za účelem zajištění se na stáří.

Zároveň mnohé benefity zároveň využívají i lidé v exekucích, na které by to negativně dopadlo tím, že by ztratili příjem a možnosti vynakládat prostředky na aktivity spojené se zdravím či sportem. To by byl další z negativních dopadů na společnost, neúměrně získaným příjmům z přímého efektu zrušení tohoto osvobození.

Zaměstnanecké benefity využívají v menší či větší míře zhruba 3 miliony zaměstnanců, zrušení daňového osvobození tak bude mít v konečném důsledku výrazný dopad na velkou část populace, ale také na související podnikání, jako je obchod, služby a již zmíněné zdravotní, sociální či sportovní střediska v ČR. V neposlední řadě je podpora zaměstnaneckých benefitů naprosto běžná i v členských státech EU.

K bodu B) Pokud by došlo ke zrušení některých benefitů, doporučujeme upřesnit, jakým způsobem budou benefity nadále oceňovány z hlediska příjmů zaměstnance. Jedná se např. o cenu poskytování ubytování, nákupu lístků na kulturní či sportovní akce se slevou apod.

Tato připomínka je zásadní.

5. K § 6 odst. 9 písm. b (definice podmínek osvobozeného příspěvku na stravování)

Navrhujeme vyjasnit definici podmínky přítomnosti zaměstnance v práci v délce alespoň 3 hodin během směny pro účely uznání osvobození příjmů ve formě příspěvku zaměstnavatele na stravování. Jako vhodnější podmínka se jeví stanovit časový test v délce účasti na konkrétní činnosti dle § 6. Tato změna odstraní praktické komplikace pro zaměstnance, kteří neodpracují celou směnu nebo nemají směnu stanovenou (např. zaměstnanci pracující z domova, tzv. dohodáři, jednatelé atd.).

Odůvodnění

Dle návrhu mají být od daně z příjmů osvobozeny příjmy zaměstnance ve formě příspěvku na stravování poskytnutého zaměstnavatelem za jednu směnu podle zákoníku práce a to do 70 % horní hranice stravného, které se poskytuje zaměstnancům při pracovní cestě v délce 5 až 12 hodin. Současná právní úprava toto

omezení pro stravování v nepeněžní podobě neobsahuje. Pokud by bylo zavedeno omezení nepeněžní podoby, postihlo by to např. situace, kdy zaměstnavatel poskytuje na pracovišti zaměstnancům např. drobné občerstvení.

Dle návrhu je osvobození dále podmíněno tím, aby zaměstnancova „přítomnost v práci během této směny trvala alespoň 3 hodiny“.

Není však jasné, jak se tento pojem bude vykládat. Lze předpokládat, že přítomen v práci není jenom zaměstnanec pracující v provozu, kterému se zajišťuje stravování či finanční příspěvek, ale přítomen v práci je i zaměstnanec, který pracuje i na jiném místě, než je pracoviště zaměstnavatele. Firmy kromě specifických profesí například chtějí podporovat flexibilitu práce a napomáhat např. rodičům s malými dětmi – zaměstnanci v režimu tzv. Home office by tedy měli mít stejné právo na příspěvek na stravování. To se týká i dalších zaměstnanců, kteří digitalizací činností nemusí být denně na pracovišti zaměstnavatele.

Tato připomínka je zásadní.

6. K § 10 odst. 3 (snížení limitu pro osvobození příjmů z tombol a hazardních her)

Navrhujeme nové znění (červeně vyznačené změny):

„§ 10

Ostatní příjmy

....

(3) Od daně jsou, kromě příjmů uvedených v § 4, osvobozeny

~~a) příjmy podle odstavce 1 písm. a), pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období 30 000 Kč; přitom příjmem poplatníka, kterému plyne příjem z chovu včel a u kterého nepřekročí ve zdaňovacím období počet včelstev 60, je částka 500 Kč na jedno včelstvo,~~

a) ostatní příjmy spadající do jednotlivého druhu příjmu jiného než podle odstavce 1 písm. b), c), f) bodu 2, h) ~~bodů 2 až 6~~, m), n) nebo p), pokud úhrn příjmů spadajících do tohoto druhu příjmu nepřesáhne ve zdaňovacím období 50 000 Kč; je-li tento ostatní příjem samostatným základem daně pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně nebo příjmem zahrnovaným do samostatného základu daně zdaňovaného sazbou daně podle § 16a, je od daně osvobozen, pokud výše tohoto příjmu nepřesahuje 50 000 Kč,

a) b) výhry z

~~1. loterie a tomboly, pokud výše výhry nepřesahuje 1 000 000 Kč,~~ **1. loterie a tomboly, pokud výše výhry nepřesahuje 250 000 Kč,**

~~2. hazardních her, které jsou jednotlivým druhem příjmu podle odstavce 1 písm. h) bodů 2 až 6, pokud rozdíl mezi úhrnem výher spadajících do tohoto druhu příjmu a úhrnem vkladů do hazardních her v rámci tohoto druhu příjmů za zdaňovací období nepřesahuje 1 000 000 Kč~~ **250 000 Kč,**

Odůvodnění:

Ve shodě s AML legislativou navrhujeme snížit limit pro osvobození příjmů z tombol a hazardních her ze stávajícího 1 milionu Kč na 250 000 Kč.

Loterie se hrají na tisících prodejních míst po celé republice a vyplácení výher na těchto místech by znamenalo nepříjemné odkrývání identity výherců před obsluhou a náročnou implementaci změn ze strany loterijních společností (proškolení, změny IT systémů). Alternativní varianta výplaty daněných výher pouze v sídle provozovatele by zase přinášela řadě výherců neúměrné finanční náklady.

Sázky jsou již dnes v ČR zdaněny dvakrát (zdaněný příjem sázejících, daň z hazardních her) a nynější návrh znamená v podstatě trojitě zdanění. Na rozdíl od předešlých politických diskuzí a snahou o zdanění skutečně velkých výher není nynější hranice 50 000 Kč nijak vysoká a v případě loterií od této výhry ani nelze odečíst náklady předchozích neúspěšných sázek, jako tomu je u jiných typů her, což lze pokládat za diskriminační.

V neposlední řadě bude zásadní snížení posilovat černý trh a motivovat hráče hrát u nelegálních internetových loterií typu Lottoland nebo The Lotter, zvláště když si dnes už téměř každý zvládne změnit IP adresu na zahraniční, čímž obejde státní blokaci.

Tato připomínka je zásadní.

7. K § 10 odst. 3 písm. b) a c) (omezení osvobození v oblasti výher)

Navrhujeme v oblasti zdanění výher jednoznačně určit, zda je pro novou úpravu rozhodný okamžik získání výhry nebo faktického příjmu peněžních prostředků.

Odůvodnění

Návrh nové právní úpravy může vzbuzovat nejasnosti. Navrhujeme proto, aby se v přechodném ustanovení jasně stanovila kvalifikace okamžiku získání příjmů ze zmíněné výhry. Tato připomínka slouží k vyjasnění úpravy pro praxi.

Tato připomínka je doporučující.

8. K § 15 odst. 7 a 8 (k odpočtu na členské příspěvky odborům)

Požadujeme zachovat současný režim odpočtů bez navrhovaných změn.

Odůvodnění

Odbory vnímáme jako klíčového sociálního partnera v rámci společnosti a selektivní výběr této položky není v souladu s podporou sociálního dialogu. Členství v nich není zájmovým ani dobročinným posláním, ale další agendou v rámci firmy k běžné pracovní náplni často i nad rámec pracovní doby. Pro zajištění kvalitního sociálního dialogu, potřebujeme v odborech dostatečné množství erudovaných a pracovně motivovaných zaměstnanců a do jejich řad dostávat i mladé, které mohou členské příspěvky často odradit. Sociální rozměr a komunikace zaměstnanců s vedením firmy převyšují nad fiskálním dopadem navrhovaného opatření.

Tato připomínka je zásadní.

9. K § 24 odst. 2 písm. j (úpravy v uznatelnosti nákladů souvisejících se stravováním zaměstnanců)

Požadujeme ponechat současný stav bez navrhovaných změn.

Odůvodnění

Vyřazení daňové uznatelnosti ze strany zaměstnavatele také pravděpodobně povede k výraznému snížení motivace zaměstnanců příspěvek na stravování ke svému účelu využívat. Současný systém je nastaven tak, že zaměstnavatel nehradí celou hodnotu oběda, ale je v ní omezen, a to dokonce nadvakrát. Nejprve tím, že má stanovenou horní hranici výše svého příspěvku na 70% stravného při pracovní cestě. Napodruhé tím, že může přispět pouze 55% hodnoty oběda. Tím, že musí být obě podmínky splněné zároveň, je zajištěno, že se zaměstnanec podílí poměrně stejně, ať jde o oběd v jakékoliv části ČR. Vezmeme-li průměrný stravovací benefit v hodnotě 120 Kč, po úpravě se tedy bude jednat o 66 korun, což představuje částku, která zdaleka na oběd nestačí. Tato změna se dotkne obědů, ať již v restauracích nebo v kantýnách, u kterých může při významné redukci strávnicků dojít až k jejich likvidaci. V neposlední řadě je celá hodnota stravovacího benefitu v současné době chráněna před exekucí, tedy i ta část, kterou si přispívá zaměstnanec ze své čisté mzdy. Nyní je přibližně 600 tisíc zaměstnanců v exekuci, a pokud bude zaměstnanecká část stravovacího příspěvku po této změně podléhat exekuci, zaměstnanci o svůj příspěvek na oběd přijdou.

Vyřazením daňové uznatelnosti nákladů na provoz vlastního stravovacího zařízení zaměstnavatele se navíc vlastní stravovací zařízení zaměstnavatele dostalo do kategorie zařízení k uspokojování potřeb zaměstnanců. V takovém případě je ovšem ztráta z tohoto zařízení pro zaměstnavatele daňově neuznatelná. Ve většině případů je přitom vlastní stravovací zařízení zaměstnavatele fakticky vždy ztrátové. Vláda deklarovala dodanit vyšší stravné zaměstnancům, ale nikde nebylo deklarováno, že se to dotkne i daňově uznatelných nákladů zaměstnavatele. V zákoně ani v důvodové zprávě rovněž není definováno, co se rozumí a jak se stanovuje hodnota nepeněžního plnění poskytnutého zaměstnanci ve vlastním stravovacím zařízení zaměstnavatele. Striktní výklad by mohl být, že by se do nepeněžní hodnoty závodního stravování musel započítat veškerý provoz vlastního závodního stravování – tedy veškeré náklady zaměstnavatele – což je velmi komplikované.

Tato připomínka je zásadní

10. K § 30a (rozšíření mimořádných odpisů i pro automobily s vodíkovým pohonem)

Požadujeme, aby mimořádné odpisy byly rozšířeny i na automobily s vodíkovým pohonem a navrhujeme nové znění (červeně vyznačené změny):

*„~~(2)~~ (1) Hmotný majetek zařazený v odpisové skupině 2 podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu, který je motorovým silničním vozidlem používajícím jako palivo výlučně elektrickou energii **nebo vodík**, pořízený v období od 1. ledna ~~2020~~ **2024** do 31. prosince ~~2023~~ **2028** může poplatník, který je jeho prvním odpisovatelem, odepsat bez přerušení do 100 % vstupní ceny za 24 měsíců, přitom za prvních 12 měsíců*

uplatní odpisy rovnoměrně do výše 60 % vstupní ceny hmotného majetku a za dalších bezprostředně následujících 12 měsíců uplatní odpisy rovnoměrně do výše 40 % vstupní ceny hmotného majetku.“

Odůvodnění:

Mimořádné odpisy jsou nově umožněny pouze pro automobily používajícími „jako palivo výlučně elektrickou energii“. Není ale jasné, zda bylo myšleno i zahrnutí vodíkových vozidel. Přestože většina vodíkových vozidel využívá palivové články, tedy elektrickou energii, u jiných může docházet také k přímému spalování vodíku.

Jelikož jsou všechna tato vozidla považována za lokálně bezemisní, jsou podporována na evropské (emisní výkonnostní normy) i české úrovni (NAP ČM, mýtné, dálniční známky, silniční daň, zvýhodněné parkování, přímá podpora). Aby nedošlo k vyřazení bezemisního pohonu, měla by být definice rozšířena o vodík.

Tato připomínka je zásadní.

11. K § 30e (zvýšení hranice pro odpis elektro nebo vodíkových vozidel na 2,5 milionů Kč)

Požadujeme, aby se pro vozidla M1 používající jako palivo výlučně elektrickou energii nebo vodík upravila hranice pro daňovou uznatelnost z 2 na 2,5 mil. Kč z ceny vozu.

Odůvodnění:

Navrhovaná úprava podpoří nízkoemisní mobilitu a snižování emisí v dopravě.

Tato připomínka je doporučující.

Část desátá - novela zákona o sociálním pojištění, část třicátá osmá - novela zákona o nemocenském pojištění

12. Úprava dohod o provedení práce

A. Prosíme vyčlenit změny v oblasti DPP z jednotného konsolidačního zákona a řešit je odděleně, v návaznosti s legislativními změnami u dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr v zákoníku práce. Žádáme také blíže vysvětlit nejasnosti týkající se nové úpravy dohod o provedení práce

Odůvodnění

Návrh evidence dohod o provedení práce ve spojení s limitem u všech zaměstnavatelů do 40 % průměrné mzdy (tj. okolo 16 000 Kč) je administrativně velmi přísný, znamená nárůst povinností nejen u zaměstnavatele, ale i u zaměstnance a také u ČSSZ. Zásadním způsobem je podlomena právní jistota při vzniku pracovněprávního vztahu. Zaměstnavatel, přestože ví, na jaký rozsah práce a za jakou odměnu uzavírá danou dohodu o provedené práci se zaměstnancem, není schopen jakkoliv ovlivnit, zda vznikne pojistný vztah, či nikoliv. Zaměstnavateli vzniká pojistná povinnost až zpětně, a to mnohdy v době, kdy už právní vztah založený dohodou o provedení práce nebude existovat. Režim postihne rovněž práce jednorázové a práce, které budou trvat velmi krátkou dobu. V praxi může dojít k upozadění řádných pracovněprávních vztahů a k preferenci smluvních typů dle občanského zákoníku a bohužel i tzv. „práce na černo“.

Objevují se problémy i z hlediska samotného výkladu, např. hlášení zaměstnance na ČSSZ do 8 kalendářních dní ode dne nástupu do zaměstnání (§ 94, str. 263). V případě např. sezónních zemědělských brigád je den nástupu jasný, ale od jakého data se bude postupovat např. v případě činnosti zpracování odborného posudku?

Není také zcela jasný postup, pokud zaměstnanec překročí částku 40 % průměrné mzdy u více zaměstnavatelů. Požadujeme ujistit, zda bude v takovém případě placeno pojistné ze všech podepsaných dohod, nebo jen u nově podepsané dohody, jež zvyšuje celkový příjem zaměstnance nad uvedenou minimální hodnotu.

Také prosíme o vysvětlení konkrétních situací v praxi, kdy je zaměstnanec povinen hlásit všem zaměstnavatelům nové zaměstnání na DPP a taktéž možnost zaměstnavatele nahlížet do registru DPP.

B. Žádáme o upřesnění propočtu dopadu a prověření, zda potenciál příjmů nemůže být větší a tím by bylo možné vyhovět některé ze zásadních připomínek Svazu a tím dosáhnout stejné úrovně celkových příjmů deklarovaného balíčku.

Odůvodnění:

Z uvedených údajů a dostupných statistik se nabízí potenciál vyššího příjmu než je uvedený odhad. Žádáme o prověření a případné upřesnění.

Tato připomínka je zásadní.

Část sedmnáctá – novela zákona o provozu na pozemních komunikacích

13. K § 20a (osvobození od zpoplatnění pozemní komunikace)

Navrhujeme nové znění (červeně vyznačené změny):

„§ 20a

Osvobození od zpoplatnění

(1) Zpoplatnění nepodléhá užití zpoplatněné pozemní komunikace silničním motorovým vozidlem:

....

e) používajícím jako palivo elektrickou energii nebo vodík

1. výlučně, nebo

2. v kombinaci s jiným palivem, je-li hodnota emisí CO² v kombinovaném provozu nejvýše 50 g/km,

o) používajícím jako palivo výlučně elektrickou energii nebo vodík, činí-li největší povolená hmotnost vozidla nejvýše 3,5 tuny, s maximální přípustnou hmotností nad 3 500 kg, ale nepřevyšující 4 250 kg bez přípojného vozidla.

Odůvodnění:

Definice do 4,25 t je ve shodě se změnou možnosti řízení těchto vozidel skupinou ŘP „B“, která je v legislativním procesu ve Sněmovně (tisk 366) – zahrnuje tak mezi elektrické vozy i elektrické dodávky, které právě kvůli těžším bateriím mají vyšší hmotnost než 3,5 t. V případě nepřijetí pak díky doplnění podmínky hmotnosti budou tato vozidla oproti těm s konvenčními pohony znevýhodněna.

Tato připomínka je zásadní.

Část třicátá – novela zákona o spotřebních daních

14. K § 104, § 130c, § 130k, § 130u (zvýšování daní z tabákových výrobků)

Navrhujeme zvyšovat všechny sazby daně na tabákové výrobky stejným tempem: 11 % v r. 2024 a 6 % v letech 2025-2027 s neutrálním fiskálním dopadem.

Odůvodnění:

Návrh MF obsahuje různé tempo zvyšování jednotlivých sazeb daní z tabákových a nikotinových výrobků. Toto nestejněměrné zvyšování sazeb daně nerespektuje nižší škodlivost zahřívaného tabáku ve srovnání s cigaretami, znevýhodňuje nejméně škodlivou zdaněnou kategorii tabákových výrobků, což je v rozporu s vládním prohlášením, že sazby spotřebních daní mají zohledňovat škodlivost. Přestože vládní návrh zachovává rozdíl ve zdanění jednotlivých kategorií, vhodnější je více zohlednit zdravotní škodlivost.

Bylo by tedy možné zvyšovat sazby daně rovnoměrně a vybrat stejné dodatečné finanční prostředky do státního rozpočtu. Konkrétně by v případě zvyšování všech sazeb daně o 11 % v roce 2024 a o 6 % v letech 2025-2027 došlo ke stejnému zvýšení daňového výnosu jako v případě návrhu MF.

Rovněž zdanění doposud nezdaněných výrobků je značně nevyvážené. Např. v případě nikotinových sáčků se navrhuje sazba daně ve výši 3,45 Kč/g, což by byla nejvyšší sazba daně na světě. V zemích EU, které nikotinové sáčky zdaňují, se sazba daně pohybuje mezi 0,4 a 2,9 Kč/g.

Při stejném růstu všech sazeb o 11 % v r. 2024 a o 6 % v letech 2025-2027 (viz výše, tedy včetně cigaret), by daňové sazby zajišťující vyvážené daňové zatížení jednotlivých výrobků měly být nastaveny v jednotlivých letech takto:

	2024	2025	2026	2027
tabák ke kouření zahříváný tabák ostatní tabákové výrobky ostatní nikotinové výrobky (Kč/g)	3,33	3,53	3,74	3,96
e-cigarety (Kč/ml)	7,50	7,95	8,43	8,94
nikotinové sáčky (Kč/g)	1,20	1,27	1,35	1,43

Tato připomínka je zásadní.

15. K § 130a (úprava definice základu daně z tabáku)

Navrhujeme blíže definovat základ daně z „množství náplně“.

Odůvodnění

V souvislosti s rozšířením předmětu daně ze zahříváných tabákových výrobků na výrobky, které obsahují i jiné látky než tabák, se navrhuje změnit definici základu daně z „množství tabáku“ na „množství náplně“, aniž by náplň byla blíže definována, podobně jako se to navrhuje u e-cigaret.

Domníváme se, že použití pojmu „náplň“ bez jeho bližší definice může vést k nejasnostem, protože pojmem „tabáková náplň“ se nyní označuje celý zahříváný tabákový výrobek. Spotřebitelské balení obsahuje informaci, že obsahem je „20 ks tabákových náplní“.

Proto doporučujeme buď toto rozšíření definice z návrhu vypustit anebo do návrhu doplnit definici „náplně“. Přitom je možno vyjít z § 2 odst. 2 písm. g) zákona o potravinách a tabákových výrobcích, který definuje pojem „složka“ tabákového nebo nikotinového výrobku.

Pro účely zákona o spotřebních daních by pak definice „náplně“ zahříváných tabákových výrobků mohla znít např.: „složka konečného výrobku, která se při užívání spotřebovává tím, že se z ní uvolňuje nikotin a případně další látky za účelem jejich vstřebávání do organismu“.

Tato připomínka je zásadní.

16. K § 130t (základ daně)

Navrhujeme změnit definici základu daně u nikotinových sáčků a ostatních nikotinových výrobků na „množství náplně“ stejně jako u výše uvedených zahřívaných tabákových výrobků, přičemž „náplň“ by byla taktéž definovaná stejně.

Odůvodnění

U nikotinových sáčků a ostatních nikotinových výrobků se navrhuje jako základ daně stanovit hmotnost celého výrobku. To je v rozporu s principem použitým u ostatních tabákových výrobků, e-cigaret, ale i např. alkoholických nápojů, kdy dani podléhá pouze složka výrobku obsahující nikotin, resp. její náhražka, a ne obaly, filtry, lepidlo a další složky konečného výrobku. Použití hmotnosti celého výrobku, a nejen hmotnosti náplně jako základu daně, by rovněž u některých výrobků vedlo k násobně vyššímu daňovému zatížení, což by dále narušovalo princip zdanění podle škodlivosti. Rovněž je však třeba v této souvislosti zmínit, že konkrétně v případě nikotinových sáčků je rozdíl mezi hmotností náplně a hmotností celého výrobku velmi malý (zhruba jen 5 % až 10 % hmotnosti tvoří obal).

Stejně jako u těchto výrobků je třeba u nikotinových sáčků a ostatních nikotinových výrobků stanovit, že základem daně je „množství náplně“.

„Náplň“ u nikotinových sáčků a ostatních nikotinových výrobků je možno definovat stejně, jako je výše navrženo pro ZTV.

Tato připomínka je zásadní.

17. K § 57 odst. 12, věta první (vratka spotřební daně za minerální oleje)

Navrhujeme upravit technickou nepřesnost týkající se rybníkářství

Odůvodnění

Dle našeho soudu došlo k chybné textaci v navržené změně, kde návrh předpokládá, že zemědělská výroba spočívá v rybníkářství dle zákona upravující rybníkářství. Z tohoto důvodu požadujeme navržené vložení textu „spočívající v rybníkářství dle zákona upravující rybníkářství“ ukotvit až za stávající text „zemědělská prvovýroba nebo provádění hospodaření v lese“, čímž se vyjasní sektory, pro které lze uplatňovat předmětnou vratku – tzn. zemědělství, lesnictví a rybníkářství.

Tato připomínka je zásadní.

Část třicátá třetí - novela Zákona o DPH

18. K Příloze č. 2 (úprava daňového režimu vzdělávání dospělých a samostatných zkoušek)

Navrhujeme přesunout vzdělávání dospělých do snížené sazby DPH 12 % a sjednotit sazbu za samostatnou zkoušku před autorizovanou osobou na 0 % DPH. Současně zachovat možnost daňového odpočtu při úspěšném složení zkoušky z profesní kvalifikace podle zákona č. 179/2006 Sb.

Odůvodnění:

Vidíme jako potřebné narovnat situaci, kdy je na vzdělávání dospělých a zkoušky z profesních kvalifikací uplatňována sazba DPH 21 %, ale na druhou stranu rekvalifikace ÚP ČR a školské vzdělávání dospělých jsou od DPH osvobozeny.

DPH je z pohledu vzdělavatelů jednou z bariér, proč se v ČR vzdělává málo osob v dospělém věku (dle MŠMT 8,5 - 10 %), vidíme tedy nutnost podporovat motivaci všemi prostředky (snížená sazba DPH 12 %, odpočty z daní). Vzdělávání dospělých je obor činnosti, kde vzniká velká disproporce na trhu mezi plátcem a neplátcem DPH. U neplátců (díky malému obratu) je pak větší riziko nekvalitních služeb („garážové firmy“), které tak jsou sazbou DPH 21 % nepřímo podporovány.

Současně platí, že objem odečítaných prostředků na zkoušky z profesních kvalifikací je velmi malý, a proto případné zrušení této výjimky nijak nepřispívá k požadované konsolidaci veřejných financí.

Navržená změna by podle našeho názoru měla příznivý vliv i na čerpání prostředků na digitální rekvalifikace z komponenty 3.3 Národního plánu obnovy, kde hrozí její nevyužití (6,5 mld. Kč do konce roku 2025).

Snížení sazby DPH by tak reálně deklarovalo celospolečenský zájem státu na vzdělávání svých občanů i reakci na digitální revoluci na trhu práce.

Tato připomínka je doporučující.

19. K příloze č. 2 (sazby daně u čepovaného piva)

- A) Navrhujeme přeřadit čepované pivo, tj. pivo pod kódem celního sazebníku 2203 00 10 z navrhované základní sazby DPH do snížené sazby ve výši 12 %.
- B) Pokud nebude akceptovaná výše uvedená zásadní připomínka, požadujeme jako kompromisní řešení minimálně posunutí nabytí účinnosti změny sazby DPH u čepovaného piva na 1. 7. 2025.

Navrhované nové znění odst. 29 (změny zvýrazněny červeně):

„Příloha č. 2 k zákonu č. 235/2004 Sb.

Seznam služeb podléhajících snížené sazbě daně

CZ-CPA Popis služby

.....

56 Stravovací služby, s výjimkou podávání nápojů jiných než pitné vody a nápojů uvedených pod kódem nomenklatury celního sazebníku 2203 00 10; podávání pitné vody.

Následně by měl být doplněn v části třicáté třetí Návrhu nový čl. LVI, který bude obsahovat přechodné ustanovení v následujícím znění:

„1. Výjimka, kterou příloha č. 2 stanoví pro nápoje uvedené pod kódem nomenklatury celního sazebníku 2203 00 10, má účinnost časově omezenou do 30.6.2025.“

Poznámka: část textu návrhu „s výjimkou podávání nápojů jiných než pitné vody a nápojů uvedených pod kódem nomenklatury celního sazebníku 2203 00 10“ je řešen i v následující připomínce. Finální textaci tohoto bodu je třeba vyřešit následně na základě (ne)akceptace této a následující připomínky.

Odůvodnění

Návrh přeřazení piva do základní 21procentní sazby přinese negativní dopady na sektor stravovacích služeb, ale i další navazující odvětví české ekonomiky. Gastronomický sektor prochází v posledních 5 letech extrémně náročným obdobím – covid, energetická krize, rostoucí inflace i vstupní náklady – a mnozí nyní podnikají s vysokým zadlužením.

Zvýšení sazby o 11 p. b. povede k dalšímu odlivu zákazníků ze sektoru stravovacích služeb a přesunu konzumace do domácností. Až čtvrtina tržeb v hospodách pochází z prodeje čepovaného piva. Přes 50 % zařízení neprodává teplé jídlo a jejich příjem je z většiny závislý na prodeji piva a dalších nápojů. Kvůli poklesu konzumace ve stravovacích službách dojde k nižšímu očekávanému přímému i nepřímému daňovému výnosu, snížení příjmů z odvodů či poklesu zaměstnanosti v oboru zejména v méně rozvinutých regionech a na venkově.

V neposlední řadě je navrhovaná účinnost již od 1. ledna 2024, což v tak zásadní změně v případě klíčové role čepovaného piva v celkové ekonomice provozoven, přináší nejistotu nejen mezi provozovatele hospod a restaurací.

Tato připomínka je zásadní.

20. K Příloze č. 2 a k Příloze č. 3 (sazby daně v případě nápojů)

Navrhujeme nové znění (červeně vyznačené změny) v příloze č. 2:

„Příloha č. 2 k zákonu č. 235/2004 Sb.

Seznam služeb podléhajících snížené sazbě daně

CZ-CPA Popis služby

56 Stravovací služby, ~~s výjimkou podávání nápojů jiných než pitné vody; podávání pitné vody včetně podávání nápojů-~~„

a nové znění (červeně vyznačené změny) v příloze č. 3:

„Příloha č. 3 k zákonu č. 235/2004 Sb.

Seznam zboží podléhajícího ~~první~~ snížené sazbě daně

Kód nomenklatury celního sazebníku	Název zboží
.....	
~~01-05, 07-23, 25~~	~~– Potraviny včetně nápojů s výjimkou alkoholických nápojů a krmiva pro zvířata; živá zvířata, semena, rostliny a přísady, obvykle určené k přípravě potravin; výrobky obvykle používané jako doplněk nebo náhražka potravin; voda. Mimo zboží zařazeného do číselných kódů 0402, 0404, 1901, 2106 a 2201, které je zahrnuto v příloze č. 3a~~
01-05, 07-23, 25	- Potraviny včetně nápojů ; krmiva pro zvířata; živá zvířata, semena, rostliny a přísady, obvykle určené k přípravě potravin; výrobky obvykle používané jako doplněk nebo náhražka potravin. Mimo nápojů a vody; to neplatí pro tekuté mléčné výrobky včetně tekutých mléčných výrobků pod kódem nomenklatury celního sazebníku v kapitole 4.

Odůvodnění

Předkladatel v částech týkajících se DPH nepříliš logicky a bez hlubší analýzy rozdělil potraviny a nápoje do různých sazeb bez adekvátního zdůvodnění a posouzení negativních dopadů na společnost. Opatření v oblasti nápojů se jeví jako rozporuplné a neplní deklarovaný díl v důvodové zprávě – zjednodušení systému DPH a podporu produktů s prokazatelným sociálním a zdravotním aspektem. Zařazení nealkoholických nápojů do základní sazby daně ve výši 21 % je nelogické, neboť tyto nápoje jsou základní biologickou potřebou člověka, jsou podskupinou obecné skupiny nazvané potraviny se sníženou sazbou DPH a v neposlední řadě byly vždy vedeny v nižší sazbě daně společně s ostatními potravinami. Nejen, že nedojde k deklarovanému zjednodušení systému DPH, ale naopak lze očekávat zmatení např. v restauracích, kde ostatní potraviny kromě nápojů budou kalkulovány s nižší sazbou DPH a nápoje s vyšší sazbou DPH. Dopady zařazení nápojů do vyšší sazby daně by mohly být nepředvídatelné od snížení dostupnosti nápojů pro spotřebitele po útlum nápojového průmyslu, který má v ČR dlouhou tradici, či nižší výběr daně (díky přeshraničním nákupům).

Tato připomínka je zásadní.

21. K příloze č. 3 (sazby daně z tištěných novin)

Navrhujeme nové znění:

„Příloha č. 3 k zákonu č. 235/2004 Sb.

Seznam zboží podléhajícího první snížené sazbě daně

Kód nomenklatury

Název zboží

celního sazebníku

.....

4902 ~~90~~, 4904, 4905,

- Noviny, časopisy, periodika, hudebniny a kartografické

4911, 8523

výrobky, včetně zvukového záznamu přednesu jejich obsahu, pokud

- jsou obsaženy na hmotném nosiči a

- nejde o zboží, u kterého reklama podle zákona upravujícího regulaci reklamy představuje více než 50 % obsahu nebo které se výlučně nebo převážně sestává z hudebního zvukového obsahu nebo audiovizuálního obsahu.“

Odůvodnění:

Návrh MF na přeřazení prodeje tištěných novin vydávaných častěji než třikrát týdně, do základní sazby DPH 21 %, ve spojení s rostoucími náklady na výrobu a dlouhodobým trendem proliferace zdrojů informací, akceleruje pokles prodeje deníků v České republice. To může dále zhoršit informační gramotnost obyvatel ČR, kteří se mohou uchýlovat k různým nepříliš důvěryhodným, zdarma dostupným zdrojům. Zásadní navýšení DPH u výše zmíněných tištěných novin jde mimo jiné proti dlouhodobému úsilí vlády a Evropské komise v oblasti boje s hybridními hrozbami a zvyšováním mediální gramotnosti. Je nutno upozornit, že většina členských států EU v současné době uplatňuje na noviny a časopisy sníženou, super sníženou nebo nulovou sazbu DPH.

Považujeme za nekonceptní, že např. tištěné publikace, které mají pravidelný rytmus publikace třikrát týdně i méně, by v případě mimořádných vydání spadala v daném týdnu dočasně pod základní sazbu DPH. Není potom zřejmé, jak by se v těchto případech daňová sazba určovala předem, přičemž změna sazby DPH není zpětně realizovatelná. Odlišná daňová sazba by tedy řadě vydavatelů znemožnila účinné plánování a cenotvorbu. Navíc rozdílná daňová sazba pro zboží obdobného charakteru současně zvyšuje riziko obcházení daňové povinnosti a vytváří absurdity obdobně známé trojí sazbě DPH na pivo.

Tato připomínka je zásadní.

22. K příloze č. 3 a k § 58 (zdravotní služby a dodání zdravotního zboží)

Navrhujeme osvobodit všechny zdravotnické prostředky a léčivé přípravky od DPH. Navrhujeme v příloze č. 3 zcela vypustit veškeré formulace, které se týkají zdravotnických prostředků a léčivých přípravků a dále nahradit stávající znění § 58 zákona o DPH tímto zněním:

„§ 58

Zdravotní služby a dodání zdravotního zboží

(1) Zdravotní službou se pro účely tohoto zákona rozumí zdravotní služba podle zákona upravujícího zdravotní služby poskytovaná poskytovatelem zdravotních služeb uvedená v oprávnění k poskytování zdravotních služeb, pokud se jedná o činnost s léčebným cílem nebo chrání lidské zdraví, a služba s ní úzce související.

(2) Dodáním zdravotního zboží se pro účely tohoto zákona rozumí dodání

*a) lidské krve, lidských orgánů a mateřského mléka, pokud není ke dni jejich dodání zřejmé, že budou použity pro průmyslové využití, **nebo***

b) stomatologických výrobků, které jsou zdravotnickými prostředky podle zákona upravujícího zdravotnické prostředky, stomatologickými laboratořemi a oprav těchto výrobků.

b) léčivých přípravků, nebo

c) zdravotnických prostředků.

(3) Dodáním zdravotního zboží pro účely tohoto zákona není výdej nebo prodej

a) léčiv

*b) potravin pro zvláštní **výživu, nebo** lékařské účely.*

c) zdravotnických prostředků na lékařský předpis i bez lékařského předpisu.

(4) Od daně je osvobozeno zdravotní pojištění podle zákona o veřejném zdravotním pojištění⁴⁶).“

Odůvodnění

Vláda i Ministerstvo zdravotnictví jednoznačně deklarovaly, že smyslem změny sazeb DPH u zdravotnických prostředků je sjednocení a zpřehlednění. Také Svaz průmyslu plně podporuje myšlenku jednotné sazby pro všechny zdravotnické prostředky. S ohledem na úpravu v ostatních evropských státech (v drtivé většině v rozmezí sazeb DPH ve výši 5 – 10 %) se domníváme, že sazba by neměla v žádném případě převyšovat 10 %. Nyní obecně platí, že jsou zdravotnické prostředky z hlediska DPH ve čtyřech různých režimech od osvobození až po základní sazbu.

Vzhledem k tomu, že změny DPH jsou obecně konstruovány tak, že umožní DPH pouze 0 %, 12 % nebo 21 %, máme za to, že by měly být všechny zdravotnické prostředky i léčivé přípravky od DPH osvobozeny, což

odpovídá trendu změn sazeb DPH na výrobky potřebné k poskytování zdravotních služeb v rámci celé EU (viz. novela směrnice o DPH z roku 2022, která takové osvobození umožňuje).

Navrhujeme proto, aby byly všechny zdravotnické prostředky a všechny léčivé přípravky zcela osvobozeny od DPH, stejně jako je tomu v případě zdravotních služeb a také zdravotnických prostředků pro stomatologii (u nich to dokonce výslovně nařizuje legislativa EU).

V neposlední řadě bychom chtěli podotknout, že důvodová zpráva neobsahuje žádné podrobnější vysvětlení změny sazeb DPH u zdravotnických prostředků a léčivých přípravků. Zároveň není pravdivé tvrzení, že u léků nedochází ke snížení DPH. Naopak dochází k přesunu z druhé snížené sazby 10 % do nové snížené sazby 12 %, což představuje navýšení DPH na léčivé přípravky, a to na pátou nejvyšší úroveň v rámci celé EU. V případě zdravotnických prostředků je pak v rozporu se všemi vládními prohlášeními zachována absurdita hned tří různých režimů DPH. **Požadujeme korektní vyčíslení dopadů navrhovaného opatření.**

Tato připomínka je zásadní.

Část čtyřicátá pátá až čtyřicátá sedmá - novela zákona o daně ze zemního plynu a některých dalších plynů, daně z pevných paliv a daně z elektřiny

23. Ponechání osvobození metalurgických a mineralogických procesů z energetických daní

Požadujeme zachovat osvobození metalurgických procesů a mineralogických postupů (např. ocelářství, sklářství) od daně ze zemního plynu a některých dalších plynů (§ 8 odst. 1), daně z pevných paliv (§ 8 odst. 1) a daně z elektřiny (§ 8 odst. 1).

Odůvodnění:

Energeticky náročný průmysl využívající výše uvedené postupy, jako je mj. hutnictví či sklářství s dlouhodobou tradicí v naší zemi a vyrábějící klíčové vstupy pro řadu dalších sektorů, se nejen v důsledku energetické krize vyrovnává s vážnými překážkami. V nejbližších letech musí daný sektor realizovat investice v řádu miliard korun do dekarbonizace a bude bojovat o udržení své konkurenceschopnosti na světových trzích, navíc budou stoupat systémové a síťové náklady elektrizační soustavy. Jejich pozici nyní sráží v globálním porovnání výrazně dražší energie a další bod konsolidačního balíčku – zrušení osvobození metalurgických procesů od energetických daní se zanedbatelným rozpočtovým dopadem v řádu vyšších stovek milionů korun – jim v aktuální situaci rozhodně nepomůže.

Osvobození z tzv. energetických daní pro výše uvedené procesy vychází ze směrnice Rady č. 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny. Čl. 2 této směrnice vylučuje energetické produkty s „dvojitým použitím“ a elektrickou energii používanou „zejména pro účely chemické redukce a v elektrolytických a metalurgických procesech“. Energetický produkt má podle směrnice dvojí použití, pokud se používá jednak jako palivo, a jednak pro jiné účely než jako pohonná hmota nebo palivo. Za dvojí použití se považuje i použití energetických produktů pro chemickou redukci a v elektrolytických a metalurgických procesech. Zemní plyn a další energetické produkty jsou nenahraditelné vstupy do procesu výroby oceli a bez nich není možné ocel vyrábět, což reflektuje i výše uvedená směrnice, která prochází nyní revizí, ale výjimka pro duální použití v ní zůstává.

Zrušení osvobození by pro české firmy znamenalo výrazné náklady, Není znám žádný jiný členský stát, který by osvobození zrušil, takže by to české firmy uvedlo do výrazné konkurenční nevýhody vůči výrobcům z jiných členských států a zmíněná odvětví by touto změnou byla disproporčně zasažena v již tak složité době. Jejich pozice by tak byla dále zhoršena i v rámci zemí EU.

Tato připomínka je zásadní.

Část padesátá pátá - novela zákona o opatřeních v oblasti daní v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny

24. Jednoznačné uplatnění daňové úpravy na celý rok 2023

Navrhujeme upravit legislativní text i důvodovou zprávu a jednoznačně stanovit uplatnění daňové úpravy na celý rok 2023.

Odůvodnění

Lze očekávat, že nová právní úprava bude schválena nejdříve v druhé polovině letošního roku a z toho vyplývá, že zaměstnavatelé budou moci uplatňovat daňově zvýhodněný režim v oblasti mezd (osvobození z titulu přechodného ubytování) pouze po několik měsíců v letošním roce. Ačkoliv bude možné dorovnat zdanění v rámci daňového přiznání či ročního zúčtování, již odvedené vyšší zdravotní a sociální pojištění nelze vrátit (jak tomu ostatně bylo u snížení zdanitelného příjmu zaměstnance u ekologicky šetrných automobilů v minulém roce). Proto je zcela zásadní, aby bylo vytvořeno přechodné ustanovení, kdy by bylo možné u veškerých mezd za rok 2023 uplatňovat osvobození od daně z příjmu a tím i nezahrnování těchto příjmů do vyměřovacích základů pro sociální a zdravotní pojištění. To je ostatně cíl, který opakovaně deklarovalo vedení MF v souladu s příslušným usnesením vlády.

Tato připomínka je zásadní.

Nad rámec ke konsolidačnímu balíčku

25. K oblasti cirkulární ekonomiky

V kapitole týkající se úprav DPH navrhuje vláda přesunout sběr, přepravu a skládkování komunálního odpadu do základní sazby DPH ve výši 21 %. Chtěli bychom se v této připomínce pouze ujistit, že nedojde v rámci konsolidačního balíčku ke snížení dosud plánovaných dotací v oblasti cirkulární ekonomiky. Je třeba udržet nezbytné investice do chybějící infrastruktury v oblasti cirkulární ekonomiky. Pokud by investice byly omezovány a nadále chyběla tato infrastruktura, ohrožovalo by to plnění cílů v oblasti cirkulární ekonomiky.

Tato připomínka je doporučující.

26. Ke snižování podílů kofinancování států na projektech z EU fondů.

Vnímáme s obavou snížení podílu států na financování projektů z fondů EU v přechodových regionech.

Odůvodnění

Tento krok narušuje princip předvídatelnosti na dlouhodobé plánování projektů a zajištěním souvisejících finančních zdrojů.

Tato připomínka je doporučující.